

ISSN 2181-1709 (P)
ISSN 2181-1717 (E)

2024/№10

**TA'LIM VA
INNOVATSION
TADQIQOTLAR**

**ОБРАЗОВАНИЕ И
ИННОВАЦИОННЫЕ
ИССЛЕДОВАНИЯ**

**EDUCATION AND
INNOVATIVE
RESEARCH**

TA'LIM VA INNOVATSION TADQIQOTLAR

ОБРАЗОВАНИЕ И ИННОВАЦИОННЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

EDUCATION AND INNOVATIVE RESEARCH

№10/2024
ОКТЯБР

Muassis:

Buxoro davlat universiteti
Fan va ta'lim MChJ

Bosh muharrir: Ma'murov
Bahodir Baxshulloyevich, Buxoro
davlat pedagogika instituti rektori

Jamoatchilik kengashi raisi:
Xamidov Obidjon Xafizovich,
Buxoro davlat universiteti rektori

Mas'ul kotib: Akramova
Gulbahor Renatovna

Texnik muxarrir: Davronov
Ismoil Ergashevich

Tahririyat manzili:
Buxoro shahar,
Q.Murtazoyev ko'chasi, 16-uy

E-mail:
eirjurnal2020@gmail.com

Jurnalning elektron sayti:
www.interscience.uz

Jurnal OAK Rayosatining 2021
yil 30 sentyabrdagi 306/6-son
Qarori bilan **PEDAGOGIKA,**
PSIXOLOGIYA,
FILOLOGIYA, TARIX
FANLARI bo'yicha falsafa
doktori (PhD) va fan doktori
(DSc) ilmiy darajasiga
talabgorlarning dissertatsiya
ishlari yuzasidan asosiy
ilmiy natijalarini chop etish
tavsisi etilgan ilmiy nashrlar
ruyxatiga kiritilgan

Bosishga ruxsat etildi:

10.10.2024 y.

Qog'oz bichimi 60x84 1/8.
b/t.12,5.

Buyurtma raqami №1010
«FAN VA TA'LIM» nashriyotida
chop etildi. Buxoro shahar
<https://interscience.uz/> saytida
joylashtirildi

Jurnal 28.07.2021 yilda 9305

raqami bilan O'zbekiston
Ommaviy axborot vositalari davlat
ro'yxatidan o'tgan

Jurnal 2020 yilda tashkil topdi va
2 oyda 1 marta chop etildi.
2021 yil noyabr oyidan boshlab
har oyda 1 marta o'zbek, rus va
ingliz tillarida chop etiladi

«Ta'lim va innovatsion
tadqiqotlar» xalqaro ilmiy-
metodik jurnalidan ko'chirib
bosish tahririyatning roziligi bilan
amalg oshiriladi

Maqolada keltirilgan faktlarning
to'g'riligi uchun muallif
mas'uldir

07.00.00 – TARIX FANLARI

Rahmonov K. J. "Globallashuv sharoitida o'zbekistonning turkiya bilan aloqalari" mavzusini o'qitishda innovasion yondashuv	8
--	---

Рашидов О. Р. Туркистон АССРда маҳаллийлаштириш сиёсати	13
---	----

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Akramova S.R. O'zbek tili leksikasining tarixiy etimologik qatlamlarini o'rganishning ahamiyati	18
---	----

Ashurova S. E. Leksikografiyaning paydo bo'lishi va shakllanish jarayoni	21
--	----

Avazova N.O. Anvar Obidjon ijodida to'rtlik shakliga yangicha poetik munosabat ifodasi	26
--	----

Абдулхакимова Н. Т. Формирование речевой компетенции студентов технических специальностей при изучении русского языка как иностранного	30
--	----

Bozorova M. A. Intertekstuallikni amalga oshirish vositasi sifatida allyuziya	35
---	----

Doniyorova M. T. "Sabot ul-ojizin" asarida munojotlar tasviri va badiyati	39
---	----

Safarova N. O. Zamonaviy latifachilik va uning o'ziga xos tomonlari	45
---	----

Suvonov Z. N. N.D.Golev va boshqalarning metodologiyaga doir qarashlari tahlili (badiiy matnning filologik ekspertizasi misolida)	53
---	----

Усманова К. Х. Исследования инновационных подходов к преподаванию английского языка в нефилологических направлениях	57
---	----

Хакбердиева С. Ф. Ментальная репрезентация концептов «Муж» и «Отец» в разноструктурных языках на материале паремий	63
--	----

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Safarova R. Abdulla Avloniyning tarbiya konsepsiyasi	69
--	----

Abdullaeva F. S. Methodology for developing professional communicative competence in foreign languages for students of tourism	73
--	----

Abdullayeva F. N. O'qish savodxonligi darslarida badiiy asarlarni kreativ topshiriqlar asosida tahlil qilish metodikasi	77
---	----

Abdullayeva F. N., Hamroqulova Sh.H. Boshlang'ich sinf o'qish savodxonligi darslarida matn tahlilida yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish.	82
---	----

O'QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA BADIY ASARLARNI KREATIV TOPSHIRIQLAR ASOSIDA TAHLIL QILISH METODIKASI

Abdullayeva Feruza Nurillayevna

Buxoro davlat pedagogika instituti dotsenti

Orcid: <https://orcid.org/0009-0001-2629-9077>

Annotatsiya. Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darsligida berilgan badiiy asarlarni kreativ topshiriqlar orqali o'quvchilar ongiga yetkazish, obrazli saqlanib qolishiga erishish, mustaqil topshiriqlar ishlab chiqish, interfaol metodlardan foydalanib nazariy bilimlarni amaliy asoslar orqali ko'rsatish zamon talabi hisoblanadi.

Maqolada pedagogika yo'nalishi bo'yicha talabalarga "O'qish savodxonligi darslarida badiiy asarlarni kreativ topshiriqlar asosida tahlil qilish metodikasi" haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar. kreativlik, obrazli harakat, interfaol metod, kreativ topshiriq, badiiy asar, o'quvchi va o'qituvchi hamkorligi.

МЕТОДОЛОГИЯ ХУДОЖЕСТВЕННОГО АНАЛИЗА НА ОСНОВЕ ТВОРЧЕСКИХ ЗАДАЧ НА УРОКАХ ГРАМОТНОСТИ

Абдуллаева Феруза Нуриллаевна

Доцент бухарского государственного педагогического института

Аннотация. Насущной является необходимость донести до сознания учащихся произведения искусства, представленные на основном языке и учебниках по грамотности чтения, посредством творческих задач, добиться сохранения образа, разработать самостоятельные задания, продемонстрировать теоретические знания через практические основы с помощью интерактивных методы.

В статье представлена информация «Методика анализа художественных произведений на основе творческих задач на занятиях по грамотности чтения» для студентов-педагогов.

Ключевые слова. творчество, образное движение, интерактивный метод, творческое задание, художественная работа, сотрудничество ученика и учителя.

METHODOLOGY OF ARTISTIC ANALYSIS BASED ON CREATIVE TASKS IN READING LITERACY LESSONS

Abdullayeva Feruza Nurillayevna

Docent at Bukhara State Pedagogical Institut

Annotation. It is the need of the hour to bring the works of art given in the primary language and reading literacy textbooks to the minds of students through creative tasks, to achieve image preservation, to develop independent tasks, to demonstrate theoretical knowledge through practical foundations using interactive methods.

The article provides information on «Methodology of analysis of works of art based on creative tasks in reading literacy classes» for pedagogic students.

Keywords. creativity, figurative movement, interactive method, creative assignment, artistic work, student-teacher cooperation.

KIRISH. Sharq qadim-qadimdan o'zining ilm-fan va madaniyati bilan butun dunyo ahlini o'ziga rom qilib kelgan. Azal-azaldan qolib kelayotgan sharqona madaniyat va ilm-ma'rifat asrlar davomida yuksaldi, sayqal topdi. Buning negizi, albatta, farzandlarga berilgan ta'lim va tarbiyaga borib taqaladi. Ta'lim-tarbiya sohasidagi islohotlarning chegarasi va poyoni yo'q. Hayot davom etar ekan, ta'lim ham, tarbiya ham zamon o'rta qo'yayotgan yangidan yangi talablarga muvofiq muttasil ravishda o'zgarib, yangilanib boraveradi. Bu sohadagi dastlabki qadamlarni to'g'ri qo'ya olganimiz holdagina kutilgan natijaga erishishimiz mumkin.

Mamlakatimizda ham yuqorida qayd etilgan maqsad va vazifalarni amaliyotga joriy etish

maqsadida "...sog'lom, ruhan va aqlan rivojlangan, mustaqil fikrlaydigan, Vatanga sodiq, qat'iy hayotiy nuqtayi nazarga ega yoshlarni tarbiyalash, demokratik islohotlarni chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayonida ularning ijtimoiy faolligini oshirish" masalasiga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning 2019-yil 29-apreldagi "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" gi ПФ-5712 sonli Farmonida ko'zda tutilgan vazifalar ijrosini ta'minlashda ham mazkur bitiruv malakaviy ishi mavzusi muayyan darajada dolzarblik kasb etadi. [1;22]

Har bir davlat, jamiyat borki o'zining kelajagini yosh avlodida ko'radi. Farzandlarning kamol topmog'i, jamiyat ravnaqi va osoyishtaligi uchun o'z hissasini qo'shmog'i ularga beriladigan ta'lim va tarbiyaga bog'liq. Ajdodlarimiz komil shaxs obrazini (qiyofasini) yaratishdi, uni hayolotdan reallika aylantirishga harakat qilishdi. Zamonaviy talqinda biz komil shaxs qiyofasida yuksak ta'lim va tarbiyaga ega bo'lgan, yangilik yaratishga intiluvchi, mustaqil va ijodiy fikrlaydigan, boshqalarga o'zining ilg'or fikrlari bilan ta'sir qila oladigan, bir so'z bilan aytganda, har tomonlama mukammal shaxsni tushunamiz. Shaxsning mukammalligi uning amalga oshirgan ishlari va nutqida namoyon bo'ladi.

Kreativlik shaxsni rivojlantiruvchi kategoriya sifatida inson tafakkuri, ma'naviyatining ajralmas qismi hisoblanadi. U shaxs ega bo'lgan bilimlarning ko'pqirrali ekanligida emas, balki yangi g'oyalarga intilish, o'rnatilgan stereotiplarni isloh qilish va o'zgartirishda, hayotiy muammolarni yechish jarayonida kutilmagan va noodatiy qarorlar chiqarishda namoyon bo'ladi. Ya'ni berilgan bilimlarni takrorlash orqali kreativlikka erishib bo'lmaydi, ijodiy fikrlash jarayonida yangi fikr, yangi g'oyaning paydo bo'lishi asosiy shartdir. Shuning uchun kreativ fikrlash jarayonida tasavvur muhim rol o'ynaydi. Albert Enshteyn "Tasavvur-bilimdan muhim" deganida aynan mana shu jihatni nazarda tutgan.

Boshlang'ich sinf o'quvchilari ishonuvchan, tashqi ta'sirlarga beriluvchan bo'ladilar. Buyuk allomamiz ta'kidlaganlaridek, kishining fe'l-atvori hammadan ko'ra hayotning dastlabki yillarida tarkib topadi va unda shu davrda paydo bo'lgan sifatlar, mustahkam o'rnatilgan kishining ikkinchi tabiatiga aylanadi. Insonning ikkinchi tabiatida ijobiy hissiyotlarni, fazilatlarni tarkib toptirish, yuksak axloq normalarini shakllantirish uchun butun mas'uliyat boshlang'ich sinf o'qituvchisining zimmasiga tushadi. Bolaning mazkur yosh davrida o'qituvchining har bir gapi, har bir hatti-harakati ta'sir ko'rsatish uslubi uning uchun haqiqat mezonini vazifasini bajaradi. Chunki o'quvchilar o'qituvchilariga qattiq ishonadilar, uning fikr-mulohazalariga quloq soladilar, pedagogik nazokatidan jiddiy ta'sirlanadilar, talablariga hamisha amal qiladilar, u bergan topshiriqlarni bekami-ko'st bajarishga intiladilar.

METODLAR.

Boshlang'ich sinflarda badiiy asar ustida ishlashdan maqsad - har xil turdagi badiiy asar bilan ishlash, dialogik va monolog nutqni o'zlashtirish, "va/yoki", "agar ... keyin" kabi oddiy mantiqiy iboralardan foydalanish, boshlang'ich muloqot qobiliyatlarini o'zlashtirish, turli manbalardan ma'lumotlarni qidirish, o'zgartirish va saqlash kabi kompetensiyalarni shakllantirishdir. Axborot kompetensiyasini shakllantirishning muhim yo'nalishi sifatida badiiy asar bilan ishlash ko'nikmalari asosiy ko'nikmalardan biridir. Boshlang'ich maktabda badiiy asarlar bilan asosiy ish o'qish darslarida amalga oshiriladi. Boshlang'ich sinflarda adabiy o'qishni o'rgatishning ustuvor maqsadi - boshlang'ich sinf o'quvchisining o'qish qobiliyatini rivojlantirish, o'zini ijodiy faoliyatga qodir, barkamol kitobxon sifatida bilishdir. O'qish malakasi o'qish texnikasi, o'qilgan va tinglangan asarni tushunish usullari, kitoblarni bilish va ularni mustaqil tanlash qobiliyati, dunyoni va o'zini o'zi anglash vositasi sifatida kitobga ma'naviy ehtiyojni shakllantirish bilan belgilanadigan bilim. Badiiy o'qish darslarida badiiy asarlar bilan ishlashda nafaqat o'qish texnikasi va o'qishni tushunish, balki quyidagi ko'rsatkichlarni ishlab chiqishga ham katta e'tibor beramiz, bu ko'rsatkichlar o'quvchilarning o'zlashtirilgan bilim, ko'nikma va malakalarini ta'lim va ta'lim jarayonida qo'llash ko'nikmasini shakllantirishga qaratilgan. hayotiy vaziyatlar:

1. Axborotni topish.

2. Matnni talqin qilish.

3. Matn mazmuni yoki uning shakli haqida fikr yuritish va ularni baholash.

Bizning fikrimizcha, bu ko'rsatkichlar badiiy asar bilan ishlash qobiliyatini tashkil qiladi. PISA tadqiqotlari yordamida ushbu ko'rsatkichlarni quyidagicha tushunish mumkin:

- “badiiy asarni o'qish, uning asosiy elementlarini aniqlash, zarur ma'lumotlarni qidirish, ba'zan matnda bilvosita shaklda ifodalangan” asosiy va ikkinchi darajali tarkibni ajratib ko'rsatish;

- “testda mavjud bo'lgan boshqa xarakterdagi ma'lumotlarni solishtirish va solishtirish, undagi dalillar va xulosalarni aniqlash, muallifning niyati yoki matnning asosiy g'oyasi to'g'risida xulosa chiqarish”;

- “badiiy asarda topilgan ma'lumotlarni boshqa manbalardan olingan bilimlar bilan bog'lash, matnda aytilgan gaplarni dunyo haqidagi fikrlari asosida baholash, o'z fikrini himoya qilish uchun asoslar topish” [3;5].

Badiiy asar ustida ishlash quyidagi tahliliy ko'nikmalarni shakllantirishni nazarda tutadi:

badiiy asar tilining ko'rgazmali va ifodali vositalarini, ilmiy-ommabop matnni (terminologiyadan foydalanmasdan) idrok etish; muallif tomonidan taqdim etilgan hayot rasmlarini qayta yaratish; badiiy, tarbiyaviy sohalarda sabab-natija munosabatlarini o'rnatish va ilmiy-ommabop matnlar, muallifning asardagi pozitsiyasini tushunish, matnning asosiy g'oyasini ta'kidlash. Avvalo shuni tushunamizki, boshlang'ich sinf o'quvchilariga adabiyot nazariyasi umuman kerak emas, balki ular o'qishni va shunchaki o'qishni emas, balki fikrlash va matn ustida ishlash qobiliyatini o'rgatishlari zarur. Shunday qilib, sinflar bo'yicha quyidagi ish maqsadlarini (7 yoshdan 10 yoshgacha) olish mumkin:

1-sinf - bolalarni o'qilgan matnni, uning ma'nosini o'qish va tushunishga o'rgatish (o'qituvchining yordami bilan).

2-sinf - bolalarni matn bilan ishlashga o'rgatish:

- o'qing va o'qiganingizni tushuning;
- o'qiganingizni qayta aytib bering;
- o'qilgan matn (ish)ning qismlarga bo'linishi va rejasini tuzish;
- asosiy so'zlarni (iboralarni) ajratib ko'rsatish;
- qahramonlarni aniqlash va ular va ularning harakatlarini tavsiflash.

3-4-sinflar - ma'lumotni topish, matnlarni sharhlash va ularning mazmuni haqida fikr yuritish, o'qiganlaringizni baholashni o'rganish:

- asosiy g'oyani mustaqil ravishda ajratib ko'rsatish (butun matn yoki uning bo'lagi sifatida);

- matndan berilgan savollar bo'yicha to'g'ridan-to'g'ri yoki boshqa shaklda ma'lumot topish;

- asosiy ikkilamchi ma'lumotlarni ajratib ko'rsatish;
- qahramonlarning turli hayotiy pozitsiyalarini va ularning o'z e'tiqodlari (bilimlari) bilan mos kelishini aniqlash;

- sarlavha, rasm, parcha bo'yicha mazmunni bashorat qilish;
- matn asosida mustaqil ravishda savollar tuzish;
- turli janrdagi, turli uslubdagi, mazmuni o'xshash matnlarni qiyoslash.

Matnlar bilan ishlashda bolalarni o'zlariga bir qator savollar berishga o'rgatish kerak:

1-qism (o'qishdan oldin o'zingizga va matnga savollar):

- menga nima haqida gapirasiz?
- men sizni o'qishni xohlaymanmi?

2-qism (o'qish paytida):

- o'qiyotganimni tushunyapmanmi?
- O'qish men uchun qiyinmi yoki osonmi? Nega?
- nega men bu matnni o'qishim kerak?
- undan nimani yangi o'rganaman?

3 ta savollar turkumi (o'qishdan keyin):

- Men nima haqida o'qidim?
- nega yozuvchi menga bu haqda aynan shunday gapirdi?

• Men bilmoqchi bo‘lgan va boshqa bolalarga yoki o‘qituvchiga aytmoqchi bo‘lgan yana bir narsa bormi?

• bu haqda boshqalarga qanday qilib qiziqarliroq va aniqroq aytib berishim va boshqa foydali ma’lumotlarni qo‘shishim mumkin?

• nima uchun va qanday hollarda men o‘qigan matn menga yordam beradi (foydali bo‘ladi). [2;55]

NATIJALAR.

Badiiy asarlar bilan ishlashni o‘rganish uchun, bizning fikrimizcha, ba’zi shartlarga rioya qilish kerak:

1. Axborot topish qobiliyatini rivojlantirish uchun o‘quvchilarning yoshiga mos keladigan ilmiy-ma’rifiy xarakterdagi matnlardan (bolalar ensiklopediyalaridan, tabiat tarixi mazmunidan), hayotiy voqealardan, ommaviy axborot vositalaridan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

2. Bolalar olingan ma’lumotlarni sharhlashni o‘rganishlari uchun turli xil uslubdagi, lekin mazmuni o‘xshash matnlarni tanlash kerak: masalan, chumoli haqida: I.A.Krylov va V.Bianchining “Ninachi va chumoli” “Qanday qilib chumoli uyga shoshildi”.

3. Yo‘l davomida o‘quvchilar nutqini rivojlantirish (qayta hikoya qilish, o‘z bayonotlarini yaratish, nutqning lug‘at boyligi, uning hissiyligi, to‘g‘riligi, aniqligi va ifodaliligi) ustida ish olib borilishi kerak.

4. Bu sohada (matnlar bilan) ishlashda o‘quvchilarning motivatsiyasi va ularning o‘quvchi bo‘lish qobiliyatini hisobga olish kerak.

Bugungi ta’lim tizimida ham aynan shu jihatlarni ko‘rishimiz mumkin. Masalan 1-sinf ona tili va o‘qish savodxonligi darsligida berilgan quyidagi badiiy asarda kreativ yetkazish orqali o‘quvchilar ongiga kirib borish va yaxshi saqlanib qolishini ta’minlash mumkin. Misol tariqasida “Hoshimjonning oilasi” badiiy asarsini “Sehrli qalpoqcha” filmi yoki mutifilmini eslatish orqali obrazli tushuntirish mumkin. Ko‘pincha noodatiy fikrlar, yechimlar kutilmaganda inson xayoliga keladi. Buning uchun, avvalo, fikrlash jarayonidagi bir xillikka, odatiylikka barham berilishi lozim. [5;5]

MUNOZARA.

Kreativlik - shaxsni rivojlantiruvchi kategoriya sifatida inson ma’naviyatining ajralmas qismi bo‘lib, shaxsni o‘z-o‘zini rivojlantirish omili, shaxsiy jonbozlikning asosi, shaxs ega bo‘lgan bilimlarning ko‘pqirrali ekanligida emas, balki yangi g‘oyalarga intilishda va o‘rnatilgan stereotiplarni yangilik yaratish, isloh qilish va o‘zgartirishda, hayotiy muammolarni yechish jarayonida kutilmagan va noodatiy qarorlar chiqarishda namoyon bo‘ladi. Shu bilan bir qatorda filologiya fanlari doktori M. Ayimbetov ham o‘qituvchilarning pedagogik mahoratiga doir o‘z fikrlarini bayon etish bilan bir qatorda pedagogning shaxsiy va kasbiy faoliyati masalalariga to‘xtab o‘tgan. Olim “kreativlik” va “ijodorlik” tushunchalarini bevosita qo‘llanmagan bo‘lsa ham, ijodkor o‘qituvchining sifat ko‘rsatgichlarini yoritib berishga doir fikrlarni bayon etgan. Olim mahoratli zamonaviy o‘qituvchining strukturaviy komponentlarini ko‘rsatib bergan[6;4].

1-sinf darsligidagi yana bir badiiy asarni kreativ yoritib o‘quvchilar ongida obrazli saqlanib qolishiga erishish mumkin. Masalan, “Abrorning bir kuni” badiiy asarsini yetkazishda har bir o‘quvchining o‘z kun tartibini so‘ragan holda badiiy asar qahramoni Abrorning kun tartibi bilan solishtirishni va shu orqali qiziqarli eslab qolishga erishish mumkin.

G‘ildirakning kashf etilishidan boshlangan yaratuvchanlik namunalari bugun koinotda kezib yuribdi. Innovatsiyalar kundalik turmushimizda qulayliklar yaratadi, og‘irimizni yengil, uzog‘imizni yaqin qiladi. Shu tarzda kreativlik taraqqiyotning ajralmas bo‘lagiga aylangan. Barcha sohada ijodiy fikrlovchi mutaxassislariga talab katta[9;4]. Dunyoga mashhur dasturiy mahsulotlar, mobil telefonlar ishlab chiqaruvchi kompaniyalar mutaxassislaridan har kuni yangi g‘oya so‘raladi. Mehnat bozorida kreativ fikrlovchi mutaxassislariga talab oshib borayotgan ekan, ta’lim jarayonida o‘quvchi-talabalarning noodatiy fikrlash qobiliyatini shakllantirish, rivojlantirish dolzarb vazifadir. Shaxsda kreativlik sifatlarini rivojlantirish uchun dastlab bu tushunchaning mazmunini bilish lozim. Kreativlik inglizcha “create” dan olingan bo‘lib, yaratish ma’nosini bildiradi.

XULOSA.

Kreativlik deganda insonning yangilik yaratish, muammolarni yechishga qaratilgan ijodiy qobiliyati tushuniladi. Uning tagzamidagi originallik, amaliylik, noodatiylik va erkinlik yotadi. Shuningdek, kreativ fikrlash muayyan masala yuzasidan har tomonlama fikrlash, bir nuqtaga turli rakursdan yondashishni anglatadi. Eng ajablanarli jihati, ta'lim-tarbiya jarayoni ham bolalarni bir xil fikrlashga o'rgatib qo'yarkan. Mashhur ixtirochi va kashfiyotchilarning aynan maktabdagi ta'lim jarayonidagi bir xillikka ko'nikolmagani, qoliplarga sig'maganini ko'rish mumkin. Masalan, Albert Enshteynning maktabdan haydaliishi yoki Dmitriy Mendeleyevning kimyo fanidan "uch" olgani bunga misol bo'ladi.

Demak, boshlang'ich sinf o'quvchilariga ta'lim va tarbiya berish jarayonining har bir nuqtasida har bir bolaning individual xususiyatlaridan kelib chiqqan holda ularning har birining yuragiga ijodkorlik bilan mohirona yo'l topa olishi vaholanki bola shaxsiga ta'limiy va tarbiyaviy ta'sir ko'rsatishning samarali yo'llarini axtarish, qidirib topish va bu borada ilmiy tadqiqot ishlarini olib borish pedagogika fanining asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI.

"O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" Prezident farmoni 2019-yil 8-oktabrdagi PF-5847-son Farmoni

Qosimova K., Matchonov S., G'ulomova X., Yo'ldosheva Sh., Sariev Sh. Ona tili o'qitish metodikasi. –T.: Bayoz, 2022. – 304 b.

Abdullayeva F. Ta'lim tizimi sifatini oshirishda pisa va timss kabi xalqaro tadqiqotlarning roli //центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2021. – Т. 3. – №. 3.

Nurillayevna A. F. Teaching Scientific Popular Articles in Mother Nili and Reading Literacy Courses // European journal of innovation in nonformal education. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 47-50.

Abdullayeva F. Methodological possibilities of organization of primary school technology lessons with pedagogical technologies //центр научных публикаций (buxdu. uz). – 2021. – Т. 8. – №. 8.

Nurullayevna, A. F. (2022). Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida ilmiy ommabop maqolalarni o'rgatish. barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar onlayn ilmiy jurnali, 2(4), 406-409.

Курбанова, Ш. Н., Абдуллаева, Ф., & Очилова, Г. О. (2021). Педагогическая технология—целостная система образовательного процесса. новые педагогические исследования: сборник статей IV, 20.

Qurbonova S. N., Abdullayeva F. Tarbiya darslarida interfaol metodlardan foydalanish //Scientific progress. – 2021. – Т. 2. – №. 6. – С. 1030-1035.

Абдуллаева, Ф. Н. (2022). Boshlang'ich sinf ona tili va o'qish savodxonligi darslarida ilmiy-ommabop maqolalarni o'rgatishning metodik imkoniyatlari: <https://doi.org/10.53885/edinres>. 2022.9. 09.034 Abdullayeva Feruza Nurilloevna Buxoro davlat universiteti o'qituvchisi. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (9), 243-246.

Abdullayeva Feruza, N. (2022). Start Methodological Options for Teaching Scientific and Popular Articles in First Grade Mother Tongue and Reading Literacy Classes. International Journal of Trend in Scientific Research and Development, 6(6), 1433-1436.

Nurilloevna, A. F. (2022). General Structure of Teaching Courses of Popular Scientific and Artistic Articles on the Theme of the Seasons of the Year. Web of Scholars: Multidimensional Research Journal, 1(6), 1-5

Nurillayevna, A. F. (2023). Use of new pedagogical technologies in mother language and reading literacy lessons. Horizon: Journal of Humanity and Artificial Intelligence, 2(5), 5-9.

Nurillayevna, A. F., & Muhammadjonovna, S. E. (2023). Ona Tili Va

O'qish Savodxonligi Darslarida Matn Ustida Ishlashda Pirls Topshiriqlaridan Foydalanish. Academic Integrity and Lifelong Learning (France), 215-219.

Nurillayevna, A. F., & G'anijonovna, Q. M. (2023). Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanish. Innovative Society: Problems, Analysis and Development Prospects (Spain), 181-184.

Abdullayeva, F. (2023). Ona tili va o'qish savodxonligi darslarida ilmiy ommabop maqolalarni o'rgatish. центр научных публикаций (buxdu. uz), 28(28).

Nurillayevna, A. F. (2023). Methodological Basis of Development of Science-Related Competences In Teaching Works of Art in Primary Classes Based On Synergic Approach. International Journal of Formal Education, 2(10), 61-66.

Jurnal Ommaviy axborot vositasi davlat ro'yxatidan 2020 yil 6 oktyabrda o'tgan.
Jurnal har oyda bir marta o'zbek, rus va ingliz tillarida nashr etiladi.
Jurnalning hajmi 60x84, 1/8, A-4;

«Ta'lim va innovatsion tadqiqotlar» xalqaro ilmiy-metodik jurnali 2020 yil oktyabrdan nashr etilmoqda.

Pedagogika, psixologiya, filologiya va tilshunoslik, matematika, fizika va mexanika, texnika fanlari, tabiatshunoslik, tarix va falsafa, turizm va iqtisodiyot, axborot kommunikatsion texnologiyalari, geografiya sohalardagi ilmiy va ilmiy-uslubiy materi-allarni o'z ichiga oladi. Nashr qilingan materiallar mualliflari O'zbekiston Respublikasi hamda yaqin va uzoq xorijning yetakchi olimlari, tadqiqotchi-izlanuvchilari.

Jurnalning kalit so'zlari:

Oliy pedagogik ta'lim nazariyasi va amaliyoti; umumiy va maxsus pedagogika va psixologiya, pedagogika va innovatsiya, integratsiya, O'zbekiston, Rossiya va xorijiy mamlakatlarning ta'lim tizimi; ta'lim jarayoni; ko'p madaniyatli va mintaqaviy ta'lim; III Renessans, XXI asrdagi ta'lim; ta'lim va tarbiya sohasidagi milliy va qadriyat ustuvorliklari; ta'lim sifatini monitoring qilish; uzluksiz pedagogik ta'lim tizimi; ta'lim dasturlari; umumiy o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining davlat ta'lim standartlari; o'qituvchilarni tayyorlash tizimidagi ta'lim texnologiyalari.

Guvohnoma raqami № 8882
Bosh muharrir: B.B.MA'MUROV

Bosishga ruxsat etildi: 10.10.2024 y.
Qog'oz bichimi 60x84 1/8. b/t.12,5.
Buyurtma raqami №0324
«FAN VA TA'LIM» nashriyotida chop etildi. Buxoro shahar.
<https://interscience.uz/> saytida joylashtirildi